

Magistrát hlavního města Prahy
Odbor územního rozvoje
Jungmannova 35/29
110 00 Praha 1

Váš dopis zn./ze dne:
S-MHMP 575851/2018
Č. j.:
MHMP 1133667/2018
Sp. zn.:
- / -

Vyřizuje/tel.:
Mgr. Silvie Cyrusová
236 002 820
Počet listů/příloh: **6/2**
Datum:
20.07.2018

Stanovisko k návrhu Územního plánu hl. m. Prahy

Magistrát hlavního města Prahy, oddělení krizového managementu odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“, jako orgán výkonu státní správy v přenesené působnosti příslušný podle § 31 odst. 1 a § 81 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů, jako správní úřad v přenesené působnosti na úseku prevence závažných havárií příslušný podle § 43 písm. e) a § 53 odst. 2 podle zákona č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o prevenci závažných havárií“), a jako dotčený orgán na úseku prevence závažných havárií při projednávání územně plánovací dokumentace příslušný podle § 49 odst. 2 zákona o prevenci závažných havárií

vydává

ve smyslu § 50 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“)

NESOUHLASNÉ STANOVISKO

k návrhu Územního plánu hl. m. Prahy (Metropolitního plánu),

jehož zadání bylo schváleno usnesením Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 31/6 ze dne 19. 9. 2013.

Odůvodnění:

Oddělení krizového managementu odboru „Kancelář ředitele Magistrátu“ Magistrátu hl. m. Prahy (dále jen „dotčený orgán“) reaguje tímto na oznámení pořizovatele územního plánu, odboru územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy, čj. MHMP 584850/2018 ze dne 16. 4. 2018 o společném jednání o návrhu Územního plánu hl. m. Prahy (Metropolitního plánu) a vyhodnocení jeho vlivů na udržitelný rozvoj území, které se konalo dne 27. 6. 2018. V souladu s § 50 odst. 2 stavebního zákona dotčené orgány uplatní svá stanoviska ve lhůtě 30 dnů ode dne jednání.

Dle ustanovení § 49 odst. 2 zákona o prevenci závažných havárií je krajský úřad dotčeným orgánem na úseku prevence závažných havárií mj. při projednávání územně plánovací dokumentace v případě objektů zařazených do skupiny A nebo do skupiny B ve smyslu tohoto zákona. Dotčený orgán nesouhlasí s návrhem Metropolitního plánu z důvodu chybného vymezení zón havarijního plánování pro objekty zařazené do skupiny B.

Zóny havarijního plánování stanovené na základě ustanovení § 26 odst. 1 zákona o prevenci závažných havárií pro objekty Flaga s.r.o. – Plnírna Satalice a Linde Gas a.s. – Výrobně distribuční centrum Praha, které jsou tzv. zařazenými objekty do skupiny B ve smyslu uvedeného zákona, neodpovídají aktuálnímu stavu. Ve zmíněných objektech se nachází velké množství nebezpečných chemických látek nebo chemických směsí. Ve shodě s požadavky zákona o prevenci závažných havárií a prováděcí vyhlášky č. 226/2015 Sb., o zásadách pro vymezení zóny havarijního plánování a postupu při jejím vymezení a o náležitostech obsahu vnějšího havarijního plánu a jeho struktury, byly pro uvedené zařazené objekty stanoveny zóny havarijního plánování podle nové metodiky. Tyto nově stanovené zóny vstoupily v platnost v souladu s § 7 odst. 1 zmíněné vyhlášky dne 1. 4. 2017. O této skutečnosti byl prostřednictvím vnitřních sdělení čj. MHMP 554257/2017 (Flaga s.r.o.) a čj. MHMP 558801/2017 (Linde Gas a.s.) ze dne 10. 4. 2017 informován Ing. Martin Čemus, ředitel odboru územního rozvoje Magistrátu hl. m. Prahy. Přílohou obou vnitřních sdělení byl dokument o stanovení zóny havarijního plánování včetně důvodové zprávy a mapového podkladu. V souladu se stavebním zákonem a vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, byly dne 8. 1. 2018 pod čj. MHMP 276/2018 odeslány Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy podklady pro pátou aktualizaci Územně analytických podkladů pro hl. m. Prahu pro sledované jevy č. 84 – objekty a zařízení zařazené do skupiny A nebo B s umístěnými nebezpečnými látkami a č. 109 – vymezené zóny havarijního plánování. Tyto podklady již obsahují aktuálně platné údaje o zónách havarijního plánování a budou součástí 5. aktualizace Územně analytických podkladů hl. m. Prahy 2018. Jedná se tedy o novou skutečnost, která nemohla být uplatněna dříve. Výstavba v území, ve kterém se nacházejí

zařazené objekty a zóny havarijního plánování, by měla být jejich existencí limitována (viz níže).

Vzhledem k tomu, že hranice zón havarijního plánování znázorněné v grafické části návrhu Metropolitního plánu Z 04 neodpovídají skutečnému stavu, neodpovídají realitě ani individuální regulativy uvedené na krycích listech některých lokalit pro kapitolu 900/ Veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření (926/ Veřejně prospěšná opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu – Zóny havarijního plánování). Vzhledem k aktuálnímu rozsahu zón se již některé lokality, které se dříve nacházely v zóně havarijního plánování, zde již nenalézají. Krycí listy dotčených lokalit je třeba v tomto smyslu opravit.

Dotčenému orgánu není znám žádný právní předpis, na základě kterého lze zóny havarijního plánování zařadit mezi veřejně prospěšná opatření k zajišťování obrany a bezpečnosti státu, pro která lze navíc práva k pozemkům a stavbám vyvlastnit podle § 170 stavebního zákona, ve znění pozdějších předpisů. Zóna havarijního plánování je vymezena zákonem o prevenci závažných havárií jako území v okolí objektu zařazeného do skupiny B, ve kterém jsou uplatňovány požadavky ochrany obyvatelstva a požadavky územního rozvoje z hlediska havarijního plánování formou vnějšího havarijního plánu. Důvodem stanovení zóny havarijního plánování je tedy možnost vzniku mimořádné události v podobě závažné havárie s účastí nebezpečných chemických látek a směsí. Situaci, kdy jsou ohroženy životy, zdraví, majetek a životní prostředí řeší zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tyto zákony mj. rovněž řeší práva a povinnosti právnických a fyzických osob při záchranných a likvidačních pracích, zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území, bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace. Dotčený orgán se domnívá, že v tomto případě není důvod pro vyvlastňování pozemků a že tento postup nemá v případě zón havarijního plánování oporu v legislativě.

Chybně je uveden název provozovatele Plnirny Satalice. Aktuální správný název je Flaga s.r.o. (nikoliv Flaga Český Plyn).

Upozornění:

V souladu s § 49 odst. 4 zákona o prevenci závažných havárií krajský úřad zajišťuje, aby se braly v úvahu cíle prevence závažných havárií a omezení jejich následků při umístění nových objektů s umístěnými nebezpečnými chemickými látkami, provádění změn existujících objektů a udržování vzájemných odstupů mezi objekty a obytnými oblastmi, budovami a oblastmi navštěvovanými veřejností, hlavními dopravními trasami, rekreačními oblastmi a územími chráněnými podle jiných právních předpisů (např. zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně

některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů), a to při územním plánování podle stavebního zákona. Dle vyjádření Ministerstva životního prostředí, do jehož působnosti zákon o prevenci závažných havárií spadá, musí krajský úřad, coby dotčený orgán, chránit cíle prevence závažných havárií ve vztahu k případné výstavbě v zóně havarijního plánování cestou uplatňování stanovisek při projednávání územně plánovací dokumentace.

Z pohledu zmíněných odstupových vzdáleností jsou problematické zejména lokality, které leží v zóně havarijního plánování stanovené pro objekt Flaga s.r.o. – Plnírna Satalice. Tento objekt je zařazený do skupiny B ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií. Hlavní provozovanou činností v Plírně Satalice je stáčení (železničních cisteren a autocisteren), přečerpávání a skladování zkapalněných uhlovodíkových plynů (LPG, propylen), jejich následné plnění do tlakových láhví, sudů nebo automobilových cisteren a distribuce k zákazníkům. Skladováno může být více jak 1200 t zkapalněných uhlovodíků, které jsou klasifikovány jako hořlavé plyny kategorie 1. Skladované látky jsou hořlavé a ve směsi se vzduchem výbušné a jako takové představují potenciální riziko pro své okolí.

V rámci posouzení rizik závažné havárie zpracovaného provozovatelem na základě § 9 odst. 1 zákona o prevenci závažných havárií bylo provedeno modelování následků závažné havárie pro reprezentativní scénáře. Z vypracované analýzy rizik vyplývá, že v závislosti na typu scénáře a rozvoji události mohou následky havárie přesáhnout hranici objektu Flaga s.r.o., a to až do vzdálenosti téměř 1 km, včetně fatálních zranění. Nezávažnějšími projevy havárie jsou tepelná radiace, tlaková vlna a rozlet fragmentů do velké vzdálenosti.

S předpokládanými následky jednotlivých scénářů závažné havárie je možné se podrobně seznámit v bezpečnostní zprávě pro objekt Plnírna PB - Satalice provozovatele Flaga s.r.o. a především v její příloze Hodnocení rizik v objektu Flaga s.r.o., Plírna PB – Praha, Satalice. Oba dokumenty jsou k dispozici u dotčeného orgánu.

Zvyšování hustoty osídlení v okolí objektu plírnny Flaga s.r.o. v Satalicích bude mít logicky za následek zvýšení počtu osob ohrožených následky možné havárie. Případná havárie znamená větší počet zranění včetně fatálních i větší škody na majetku (destrukce budov). Dotčený orgán proto spatřuje rozpor mezi ustanovením § 49 odst. 4 zákona o prevenci závažných havárií o udržování odstupových vzdáleností a stanoveným využitím území jako obytným, zejména pro lokalitu 229/ Satalice. Obdobně dotčený orgán nahlíží i na vymezené transformační a rozvojové plochy v této lokalitě s navrhovaným obytným způsobem využití, který by umožnil další obytnou zástavbu v tomto problematickém území.

V této souvislosti považujeme za nezbytné zmínit rozsudek Soudního dvora ze dne 15. 9. 2011 ve věci C-53/10, jejímž předmětem byla žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu čl. 12 odst. 1 směrnice Rady 96/82/ES ze dne 9. prosince 1996 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek. Článek 12 uvedené směrnice, známé pod názvem SEVESO II, nadepsaný „Územní plánování“, mj. stanoví:

Členské státy zajistí, aby jejich politika územního plánování a jiné související politiky a postupy provádění těchto politik vzaly z dlouhodobého hlediska v úvahu potřebu udržovat příslušné vzdálenosti mezi závody, na které se vztahuje tato směrnice, a obytnými oblastmi, budovami a oblastmi navštěvovanými veřejností, hlavními dopravními trasami, pokud je to možné, rekreačními oblastmi a oblastmi hodnotnými z hlediska ochrany přírody a v případě stávajících závodů potřebu dalších technických opatření podle článku 5 tak, aby se nezvyšovala rizika pro lidi.

Podle rozsudku Soudního dvora článek 12 směrnice 96/82 členskými státy jednoznačně ukládá povinnost brát v úvahu udržování příslušných vzdáleností v rámci jejich politik územního plánování nebo jiných souvisejících politik a postupů provádění těchto politik k dosažení cílů prevence závažných havárií a omezení důsledků takových havárií. Toto ustanovení však příslušným orgánům členských států ponechává určitý prostor pro uvážení k upřesnění uvedených vzdáleností, přičemž tento prostor nemůže být vykládán tak, že členskými státy umožňuje pominout vzetí příslušných vzdáleností v úvahu. Členské státy jsou povinny při vypracování politiky územního plánování brát v úvahu potřebu udržovat příslušné vzdálenosti a přinejmenším implicitně tyto vzdálenosti určit. Tyto vzdálenosti představují údaj, který umožňuje určit oblasti spadající do působnosti této směrnice, jejíž cíle směřují k prevenci závažných havárií a k omezení škod jimi způsobených. Povinnost brát v úvahu udržování příslušných vzdáleností však nelze vykládat jako povinnost zamítnout každý záměr, který se nachází uvnitř příslušných vzdáleností. Vnitrostátní orgány pověřené politikou územního plánování, zejména souvisle zastavěných oblastí, musí provést určité operace, jako je zhodnocení zvýšení rizika havárií nebo zhoršení jejich následků, což vyžaduje posouzení nejen rizik a škod, ale rovněž všech ostatních faktorů relevantních v každém konkrétním případě, např. povahu dotčených nebezpečných látek, následky závažné havárie pro lidské zdraví a životní prostředí.

Výše zmiňovaná směrnice 96/82, tzv. SEVESO II, byla z důvodu změn zejména v systému klasifikace nebezpečných látek aktualizována. Výsledkem těchto úprav je směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU, tzv. SEVESO III, která výše zmiňované ustanovení o bezpečnostních vzdálenostech obsahuje v téměř identické podobě v článku 13 s názvem „Územní plánování“. Směrnice SEVESO III byla implementována do stávajícího zákona o prevenci závažných havárií, článek 13 byl zapracován do již zmiňovaného ustanovení § 49 odst. 4 zákona o prevenci závažných havárií.

Vzhledem k tomu, že v právním řádu České republiky neexistuje právní předpis, který by stanovoval pravidla pro stanovení bezpečnostních vzdáleností, doporučuje dotčený orgán uvedenou problematiku řešit samostatnou odbornou studií a její výstupy zohlednit v návrhu Metropolitního plánu pro vymezení oblastí v bezprostředním okolí plátny, kde nebude

pro využití území stanovena obytná funkce či jakákoliv funkce předpokládající zvýšenou kumulaci osob.

V případě objektu Linde Gas a.s. – Výrobně distribuční centrum Praha, který je rovněž objektem zařazeným do skupiny B, zóna havarijního plánování spadá do lokalit s typem struktury zemědělská krajina a areál produkce a se stanoveným využitím území rekreačním a produkčním. Dotčený orgán zde tedy nepředpokládá možnost povolení bytové výstavby. Případnou jinou výstavbu opět navrhuje podmínit provedením odborné studie za účelem určení bezpečnostních vzdáleností od zařazeného objektu. Pro všechny objekty zařazené do skupiny A, které se nacházejí na území hl. m. Prahy, vyplývá z provedených analýz rizik, že ani následky nejhorší havárie nemají potenciál ohrozit životy a zdraví lidí, majetek ani životní prostředí za hranicí těchto objektů. Bezpečnostní vzdálenosti tedy v tomto případě není třeba stanovovat.

v z. Ing. Rostislav Guth

Mgr. Daniel Barták

vedoucí oddělení krizového managementu

Příloha:

Zóny havarijního plánování Flaga s.r.o. a Linde Gas a.s. (mapy na CD)